

**HILLERØD
KOMMUNE**

Generelle bemærkninger til budgettet

2024 - 2027

Forord fra borgmesteren

Også i år står hele byrådet bag budgetaftalen for 2024-2027. Det vidner om et stærkt samarbejde i byrådet. Der har været tale om tætte prioriteringer i et år, hvor økonomien har været præget af stramme rammer på service og anlæg for kommunerne, men også af hastigt stigende priser, især for energipriserne, men også høj inflation i øvrigt, som har indflydelse på meget af det, vi foretager os.

Et kendetegn for årets budget er hensynet til de mange borgere, som har brug for særlig støtte. Derfor er der sat flere penge af til specialundervisning, familieområdet og socialområdet, men der er også sat lidt mere af til skolerne som sådan, lige som vi har kunne styrke sygeplejen og rehabiliteringsafdelingen.

Et andet kendetegn ved det nye budget er en markant styrket indsats for klima, natur og miljø. Der er afsat midler, som kan sætte skub i klimaindsatsen, hvor Hillerød Kommune tager sit ansvar på sig.

Der spares 6,5 mio. kr. på forvaltningen, der i forvejen er relativt billig målt i forhold til andre kommuner. Beløbet svarer til det beløb, som staten har fjernet fra området. Der er mange borgervendte funktioner i det administrative område, og besparelser kan blive mærkbare for servicen.

Hillerød Kommunes budget holder sig inden for den tildelte ramme for service- og anlægsudgifter i 2024. Det har Hillerød Kommune gjort siden vedtagelse af budgetloven i 2012 ligesom vi selv i årene før indførte stærke økonomistyrings- og budgetlægningsprincipper, som betyder noget mere ro i den kommunale økonomi.

Hillerød Kommune har meget at byde på og mere er på vej. Vi har livlig handel, stærke uddannelser og virksomheder, og et rart og trygt miljø at færdes i. Vi ligger i hjertet af Nordsjælland, hvor vi nemt kan komme til og fra byen mod resten af Nordsjælland eller København, snart åbnes endnu en s-togs- og Lokaltogsstation, og der er mange muligheder tæt på for at opleve vores rige natur. Vi ved, at vores kommune er et særligt sted at bo og leve.

Venlig hilsen

Kirsten Jensen
Borgmester

Hillerød Kommunes budget for perioden 2024 -2027

Tabel 1. Budgetoversigt 2024 – 2027

Mio. kr. netto	2023	2024	2025	2026	2027
Årets priser					
	Korrigeret budget	Budget	Budget	Budget	Budget
Drifts og anlægsudgifter:					
Skatter	-3.461,6	-3.784,0	-4.134,3	-4.210,1	-4.412,8
Tilskud og udligning	-225,9	-174,2	-141,2	-174,0	-203,6
Driftsudgifter	3.547,7	3.740,6	3.754,4	3.755,6	3.770,0
Renter	4,6	7,9	8,0	6,9	6,0
Resultat af ordinær drift	-135,1	-209,8	-513,1	-621,6	-840,4
Anlæg:					
Anlægsudgifter (HK 0; 2-6)	251,7	163,8	393,1	288,3	236,8
Anlægsindtægter (HK 0; 2-6)		-63,3	0,0	-23,4	-4,9
Skattefinansieret anlæg i alt	116,6	-109,4	-120,0	-356,7	-608,5
Pris- og lønfremskrivning i alt	0,0	0,0	208,9	420,6	643,1
Årets resultat, ekskl. HK 1 – brugerfinansieret anlæg	116,6	-109,4	88,9	63,9	34,7
Kapitalbevægelser:					
Årets resultat, inkl. HK 1 – brugerfinansieret anlæg	116,6	-109,4	88,9	63,9	34,7
Låneoptagelse	-37,4	-20,2	-20,0	-17,1	-12,1
Afrag på lån	87,5	56,9	36,4	33,9	32,7
Finansforskydninger	20,0	-5,4	-12,2	-12,2	-12,2
Resultat i alt	186,7	-78,1	93,1	68,5	43,1
Likviditet ultimo	235,8	313,9	220,8	152,3	109,2

+ = udgift/underskud - = indtægt/overskud

Tabel 1 viser det samlede overblik over budgettet i Hillerød Kommune for perioden 2024 – 2027.

Årets resultat er positivt i budgetåret mens resultatet i overslagsårene er negative.

I budgetperioden forventes et forbrug af likvider på ca. 126,5 mio. kr. i alt. Den forventede likviditet efter kassekreditreglen forventes ved udgangen af 2027 at være på ca. 109 mio. kr.

På de følgende sider gennemgås budgettet nærmere.

Kommunens indtægter

Hillerød Kommunes indtægter kommer primært fra borgerne og virksomhederne gennem skatter og fra staten gennem tilskud og udligningsordningen.

Hvor store indtægter kommunen har i såvel budgetår som i overslagsårene er svært at forudsige præcist, men i forbindelse med budgetlægningen gives et skøn for udskrivningsgrundlaget og dermed indtægterne.

Hillerød Kommune har i 2024 valgt at anvende det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, der udmeldes af Indenrigsministeriet.

Valget er primært truffet på baggrund af niveauet for det statsgaranterede befolkningstal per 1. januar 2024 er noget højere end det befolkningstal, som Hillerød Kommunes egen prognose viser.

Kommunens samlede indtægter i 2024 udgør 3.958,3 mio.kr. jf. tabel 1 og uddybes i de næste afsnit.

Skatter

I 2024 kommer den største indtægt forsat fra borgerne gennem indkomstskatten. Provenuet fra indkomstskatterne udgør 3.129,2 mio. kr. Det svarer til ca. 79 pct. af de samlede indtægter i 2024.

Skattesatserne på kommuneskatten er uændret i 2024 i forhold til 2023, således at kommuneskatteprocenten er på 25,60 %.

Kirkeskatten udgør 0,69 % i 2024 og er ligeledes uændret ift. 2023.

Grundskyldspromillen og vurderingsgrundlaget er med virkning fra 2024 fastlagt af Vurderingsstyrelsen. Grundskyldspromillen er fastsat til 5,85 ‰ for produktionsjord og med 6,60 ‰ for øvrige ejendomme.

Dækningsafgiften på erhvervsjendomme blev den 21. december 2021 fastsat ved lov til 5,7 ‰ med virkning fra 2022, og dette niveau fastholdes uændret for 2024.

Den næststørste indtægt kommer fra grundejere, hvor der forventes et provenu på ca. 350,5 mio. kr. i grundskyld i 2024. Indtægten er foretaget på baggrund af grundværdierne i tilskuds og udligningsopgørelsen fra Vurderingsstyrelsen. Det anvendte skattegrundlag udgør 52.106,8 mio. kr. for øvrige ejendomme samt 1.125,1 mio. kr. for produktionsjord.

Derudover bidrager virksomhederne gennem selskabsskatterne med 250,7 mio.kr. (selskabsskatterne betales til kommunen med 3 års forsinkelse, dvs. i 2024 får kommunen selskabsskatterne for 2021). Dækningsafgiften er budgetteret med 43,1 mio. kr. i 2024. Ligesom med grundskylden kan der ske likviditetsmæssige forskydning, afhængigt af hvornår de nye vurderinger er endelige kendte. Endelig er der en række mindre skatteindtægter som fx dødsboskat jf. tabel 2.

De budgetterede indtægter fra skatter i 2024 udgør 3.484,0 mio. kr. og er specificeret i tabel 2 nedenfor.

Tabel 2. Skatteindtægter 2024

Skatteindtægtskilder	Beløb i 1000 kr.
Forskudsbeløb af kommunal indkomstskat	3.129.232
Afregning af selskabsskat m.v.	250.682
Andel af bruttoskat efter § 48 E i kildeskatteloven	2.054
Kommunens andel af skat af dødsboer	2.316
Grundskyld	350.487
Dækningsafgift af offentlige ejendomme	6.196
Dækningsafgift af forretningsejendommens grundværdi	43.063

Tilskud og udligning

Tilskuds- og udligningsystemet sigter mod at udjævne forskelle i kommunernes økonomiske muligheder, der skyldes strukturelle forskelle som skattegrundlag, alderssammensætningen og den sociale struktur. Udjævningen sker gennem en omfordeling af økonomiske midler. Udligningen medvirker således til at sikre, at alle kommuner har mulighed for at tilbyde service på tilnærmelsesvis lige økonomiske vilkår.

For Hillerød Kommune betyder udligningen, at kommunen i 2024 bidrager med 559,3 mio. kr. til udligningsordningen til fordeling hos andre kommuner. Af beløbet udgør udligning af beskatningsgrundlag 274,1 mio. kr. mens udligning af udgiftsbehov udgør 270,3 mio. kr. Endelig udlignes for overudligning og for særlig kompensation på i alt 14,9 mio. kr.

Tilskud og udligning udgør ca. 4,5 pct. af kommunens samlede indtægter.

Tabel 3. Fordeling af tilskud og udligning Hillerød Kommune 2023

Tilskud	i 1000 kr.	Udligning	i 1000 kr.
Statstilskud	734.013	Kommunal udligning	-559.284
Tilskud til specifikke formål	44.412	Udligning selskabsskat	-58.728
Særlig tilskud som følge af skattesænkning i 2023 *	22.068	Udligning af dækningsafgift vedr. offentlige ejendomme	180
		Udligning vedr. udlændinge (netto)	-1.740
I alt	800.493	I alt	-619.572

* Indenrigs og boligministeriet har tildelt ramme til skattenedsættelse med tilskud i 2023 i relation til udligningsreformen.

Tilskuddet udgør 90 pct. af provenutab i år 2023 og 2024, 85 pct. af tabet i 2025, 80 pct. af tabet i 2026 og endelig 75 pct. af tabet i 2027 hvorefter tilskud ophører.

Det kommunale udviklingsbidrag til region Hovedstaden udgør 6,7 mio. kr.

Der er stor forskel på størrelsen af de enkelte tilskuds- og udligningsbeløb samt beregningsmetode. For en mere detaljeret redegørelse henvises til Indenrigsministeriets publikation "Kommunal udligning og generelle tilskud 2024"¹.

¹<https://sum.dk/indenrigs/kommunal-og-regionaloekonomi/tilskud-og-udligning/tilskud-og-udligning-for-kommunerne/tilskud-og-udligning-for-kommuner-i-2024>

Driftsbudget

Hillerød Kommunes nettodriftsbudget udgør godt 3,8 mia. kr. i 2024. Budgettet for de enkelte aktivitetsområder fremgår af tabel 2.

Tabel 4. Budget 2024 - 2027 fordelt på aktivitetsområde

Regnskabsår	2024	2025	2026	2027
Kapitalmidler	1.000 kr.	1.000.kr.	1.000.kr.	1.000.kr.
Økonomiudvalget	1.326.596	1.319.143	1.333.192	1.338.486
Administration	464.306	442.115	437.253	433.372
Ejendomme	145.561	143.960	145.984	143.107
Rengøring	51.026	50.780	50.348	51.329
Rengøring – grøn drift	-12	-12	-12	-12
Jobcenter	40.378	42.840	47.096	50.763
Sociale Ydelser	625.337	639.460	652.523	659.927
Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget	91.351	100.283	100.004	99.584
By og Miljø	91.351	100.283	100.004	99.584
Natur, Miljø og Klimaudvalget	15.667	16.884	15.534	15.784
Natur, Miljø og Klima	12.489	13.592	12.242	12.492
Kirkegårde	3.178	3.292	3.292	3.292
Omsorg og Livskraftsudvalget	1.100.172	1.103.936	1.102.534	1.108.473
Borger- og Socialservice	341.317	340.163	334.945	321.716
Sundhed	304.597	304.511	303.958	313.369
Ældre	454.258	459.262	463.631	473.388
Børn, Familie og Ungeudvalget	1.118.887	1.126.386	1.116.833	1.120.219
Dagtilbud børn	287.064	287.458	290.259	292.098
Skoler	539.384	545.005	535.949	541.996
Kriminalprævn.- og boligsociale aktivitet	4.589	4.489	4.489	4.489
Familier	287.850	289.434	286.136	281.636
Idræt og Sundhedsudvalget	39.762	39.762	39.662	39.662
Idræt og Sundhed	39.762	39.762	39.662	39.662
Kultur- og Fritidsudvalget	42.565	42.444	42.250	42.250
Kultur og Fritidsudvalget	42.565	42.444	42.250	42.250
Folkeoplysningsudvalget	5.560	5.560	5.560	5.560
Folkeoplysning	5.560	5.560	5.560	5.560
I alt	3.740.560	3.754.398	3.755.569	3.770.018

Note: Difference til driftsudgifterne i tabel 1 skyldes afrunding.

Renter

Under renter budgetteres med renter af kassebeholdningen, kursgevinster og –tab, renteindtægter og -udgifter på kort- og langfristet gæld samt renter i forbindelse med repo-forretning.

Lidt over halvdelen af kommunens lån har fast rente og påvirkes derfor ikke umiddelbart af udsving i renterne.

Den variabelt forrentede del af kommunens lån ligger med korte renter. De variabelt forrentede lån giver fortsat en renteindtægt til kommunen.

Anlæg

I budget 2024-2027 er der i alt bruttoanlægsudgifter for ca. 1,1 mia. kr. jf. tabel 5. En stor del af anlægsudgifterne knytter sig til skoleudbygning og –renovering, infrastruktur i Favrholm, udbygning af dagpasningskapacitet, flytning af dagbehandlingsskolen samt bygningsrenovering og vedligeholdelse.

Anlægsplanen nedenfor i tabel 5 giver en samlet oversigt over igangværende og vedtagne anlægsprojekter fordelt på hovedgrupper:

Tabel 5. Anlægsplan 2024 - 2027 i mio. kr. fordelt på hovedgrupper.

Regnskabsår		2024	2025	2026	2027	
Funktion hovedkonto	U/I	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	
Bruttoanlægsudgifter i alt		163.754	393.125	288.314	236.839	
Bruttoanlægsindtægter i alt		-63.300	0	-23.421	-4.900	
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	U	47.971	71.483	70.504	80.886
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	I	-62.180	0	-15.400	-4.900
02	Transport og infrastruktur	U	28.845	100.150	27.143	
02	Transport og infrastruktur	I	-1.120		-8.021	
03	Undervisning og kultur	U	43.056	124.144	125.998	116.882
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v.	U	35.740	95.542	63.263	38.871
06	Fællesudgifter og administration m.v.	U	8.142	1.806	1.406	200

Kapitalbevægelse

I hele budgetperioden forventes den gennemsnitlige likviditet at være over målet om 100 mio. kr. ultimo året. Ved udgangen af 2027 forventes kassebeholdningen som nævnt at udgøre ca. 109 mio.kr.

Låneoptagelse

Kommunen har budgetteret med en samlet låneramme i budgetperioden 2024-2027 på 69,4 mio.kr. jf. tabel 6. Den årlige forventede låneramme er baseret på lån til investeringer i energibevarende foranstaltninger.

Tabel 6. Gældsafvikling i perioden 2024 – 2027, mio.kr.

År	2024	2025	2026	2027
Låneoptagelse	-20,2	-20,0	-17,1	-12,1
Afdrag på lån	56,9	36,4	33,9	32,7
Netto	36,7	16,4	16,8	20,6

Det bemærkes, at afdragene overstiger det forventede låneoptag jf. tabel 6. Der sker således en gældsafvikling i budgetperioden i overensstemmelse med kommunens styringsprincipper.

Budgetforudsætninger

I det følgende gives en kort redegørelse for to af de væsentligste budgetforudsætninger, der ligger til grund udarbejdelse af det vedtagne budget 2024-2027.

Pris- og lønfremskrivning

For at imødekomme den udvikling, der sker i budgetperioden på priser og lønninger, er driftsbudgettet prisfremskrevet på baggrund af Kommunernes Landsforenings udmeldte pris- og lønfremskrivningssatser pr. juni 2023, som svarer til de satser, som økonomiaftalen mellem regeringen og KL er baseret på. Satserne fremgår tabellerne nedenfor, som viser udviklingen for henholdsvis service (tabel 7.a), anlæg (tabel 7.2) og endelig som gennemsnit for service, anlæg og overførselsudgifter (tabel 7.c)

Tabel 7.a: Den kommunale pris- og lønudvikling, 2024 – 2027 (Service)

	Vægt ifølge regnskab 2021, drift (pct.)	2023/2024	2024/2025	2025/2026	2026/2027
Løn (hovedart 1 og 5.1)	68,6	4,07	5,1	5,1	5,1
Brændsel (art 2.3)	1,6	0,17	1,99	1,99	1,99
Øvrige varer og anskaffelser (art 2.2, 2.6, 2.7 og 2.9)	4,6	2,63	1,99	1,99	1,99
Entreprenør- og håndværkerydelser (art 4.5)	2,1	2,8	2,8	2,8	2,8
Øvrige tjenesteydelser (art 4.0 og 4.9)	21,8	5,1	5,1	5,1	5,1
Tilskud til kollektiv trafik (konto 2.32.31 grp. 001)	1,3	3,33	3,33	3,33	3,33
Priser i alt	31,4	4,26	4,26	4,26	4,26
Løn og priser i alt, nye skøn	100,0%	4,1	4,8	4,8	4,8

Kilde: Finansministeriet, Indenrigs- og boligministeriet, overenskomsterne, Danmarks Statistik samt egne beregninger.

Tabel 7.b: Den kommunale pris- og lønudvikling, 2023 – 2026 (Anlæg)

	Vægt ifølge regnskab 2021, anlæg (pct.)	2023/2024	2024/2025	2025/2026	2026/2027
Løn (hovedart 1 og 5.1)	1,8	4,07	5,1	5,1	5,1
Brændsel (art 2.3)	0,1	0,17	1,14	1,14	1,14
Øvrige varer og anskaffelser (art 2.2, 2.6, 2.7 og 2.9)	9,0	1,15	1,14	1,14	1,14
Entreprenør- og håndværkerydelser (art 4.5)	67,4	2,8	2,8	2,8	2,8
Øvrige tjenesteydelser (art 4.0 og 4.9)	21,7	5,1	5,1	5,1	5,1
Tilskud til kollektiv trafik (konto 2.32.31 grp. 001)	0,0	3,33	3,33	3,33	3,33
Priser i alt	98,2	3,16	3,16	3,16	3,16
Løn og priser i alt, nye skøn	100,0%	3,2	3,2	3,2	3,2

Kilde: Finansministeriet, Indenrigs- og boligministeriet, overenskomsterne, Danmarks Statistik samt egne beregninger.

Tabel 7.3: Den kommunale pris- og lønudvikling, 2023 – 2026 (Service, anlæg og overførsler)

	Vægt ifølge regnskab 2021, drift, anlæg og overførsler (pct.)	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
Løn (hovedart 1 og 5.1)	48,4	4,07	5,1	5,1	5,1
Brændsel (art 2.3)	1,2	0,17	1,91	1,91	1,91
Øvrige varer og anskaffelser (art 2.2, 2.6, 2.7 og 2.9)	3,7	2,45	1,91	1,91	1,91
Entreprenør- og håndværkerydelser (art 4.5)	4,8	2,8	2,8	2,8	2,8
Øvrige tjenesteydelser (art 4.0 og 4.9)	16,4	5,1	5,1	5,1	5,1
Tilskud til kollektiv trafik (konto 2.32.31 grp. 001)	0,9	3,33	3,33	3,33	3,33
Priser i alt	27,0	4,06	4,06	4,06	4,06
Overførsler	24,6	3,3	3,3	3,3	3,3
Løn og priser i alt, nye skøn	100,0%	3,9	4,4	4,4	4,4

Kilde: Finansministeriet, Indenrigs- og boligministeriet, overenskomsterne, Danmarks Statistik samt egne beregninger.

Befolkningsudviklingen

Befolkningsudviklingen er en afgørende faktor, som påvirker såvel kommunens indtægter som udgifter. For eksempel vil flere borgere i den erhvervsaktive alder øge skatteindtægterne, mens flere børn og unge stiller krav om flere dagtilbud og pladser i folkeskolen, og flere ældre skaber behov for hjemmepleje og plejehjemspladser.

Nedenstående tabel viser den forventede demografiske udvikling i Hillerød Kommune baseret på kommunens egen befolkningsprognose fra 2023 og frem. I budgetperioden forventes der stigning for alle aldersgrupper. Samlet set er der tale om et stigende befolkningstal frem mod 2027 på 2.102 borgere jf. tabel 8.

Tabel 8. Hillerød Kommunes befolkningsprognose 2024 - 2027

År	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Ændring 2023 -> 2027</i>
0-5 årige	3.605	3.704	3.759	3.862	3.897	292
6-15 årige	6.276	6.355	6.358	6.442	6.611	335
16-24 årige	6.084	5.819	5.564	5.467	5.335	-749
25-39 årige	9.347	9.627	9.737	9.951	10.056	709
40-64 årige	18.483	18.530	18.553	18.677	18.826	343
65-80 årige	8.007	8.098	8.213	8.363	8.503	496
81 +	2.357	2.502	2.674	2.869	3.033	676
Hovedtotal	54.159	54.635	54.860	55.631	56.260	2.102

En gang årligt - i marts - genberegnes befolkningsprognosen. Ved genberegningen inkluderes kommunens boligprognose, der behandles af byrådet i december. Boligprognosen bygger på konkrete områder, der er

lokalplanlagt til boliger og områder, hvor boliglokalplanlægning er gennemført eller igangsat. Forventet antal og type af nye boliger er anført ud fra nyeste viden fra grundejere/udviklere og givne byggetilladelser. Samtidig tages der højde for lokalplanlagte områder, som forvaltningen ikke forventer realiseret i de førstkommende år. Sammensætningen af boliger i en kommune har stor afsmittende effekt på befolknings sammensætningen, og boligprognosen er derfor et vigtigt redskab til at forudsige befolkningsudviklingen. Ud over boligprognosen inkluderes observerede til- og fraflytningstrends blandt indbyggerne i Hillerød Kommune siden seneste befolkningsprognose.

De enkelte tilskudsbeløb i tilskuds- og udligningssystemet bliver også beregnet på baggrund af kommunens indbyggertal, aldersfordeling samt socioøkonomiske profil.